

Predmet: Lovas (Ljuban Devetak i dr.)

Broj predmeta: K-Po2 22/10

Glavni pretres 23.09.2010.

Izveštaj: Nataša Kandić i Slavica Jovanović, punomoćnice žrtava

Saslušanje svedoka Draga Romića

U oktobru i novembru 1991. bio je pukovnik po činu i načelnik Štaba Prve gardijske divizije JNA. Osnovni zadatak JNA bio je da zaustavi i spreči sve međunacionalne sukobe i uspostavi miran život građana. U Štabu divizije imali su podatke da su Srbi stanovnici sela Lovas proterani iz sela, pa su odlučili da im pomognu. Po službenim informacijama, u Lovasu se nalazila grupa hrvatskih oružanih snaga "zengi", koja je raspolagala jednim tenkom i sa više položaja napadala snage JNA. Komandant divizije je izdao naredbu za napad na to selo, koju je svedok napisao i potpisao u ime komandanta. Ne zna da li je i koliko bilo poginulih u tom napadu.

Nešto kasnije, tokom boravka Štaba divizije u Principovcu, saznali su da je u Lovasu počinjen ratni zločin. Pripadnici paravojne jedinice *Dušan Silni* su Hrvate meštane Lovasa naterali da uđu na minsko polje i tom prilikom ubili 18 i ranili više zarobljenih meštana. Po njegovom naređenju, pomoćnik komandanta divizije za politički rad Milan Eremija formirao je komisiju koja je ispitala navedeni slučaj i o tome sačinila izveštaj, koji je prosleđen komandi Armije. Po njegovom naređenju, paravojna jedinica *Dušan Silni* je proterana sa tog područja. Optuženog Ljubana Devetaka upoznao je nakon događaja na minskom polju. On mu je delovao, kako je svedok rekao, kao *najmarkantnija figura* i najuticajnija ličnost u Lovasu. Teritorijalnu odbranu (TO) Lovasa formiralo je nadležno ministarstvo Srpske autonomne oblasti Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema. Sa tom TO JNA je imala odnos saradnje, dok su jedinice TO iz Srbije koje su se nalazile na teritoriji Hrvatske, bile pod komandom JNA.

Optuženi Miodrag Dimitrijević komandovao je protivdiverzantskim odredom TO Valjevo, a imao je i sredstva komunikacije kojima je održavao vezu sa komandantom Druge brigade Dušanom Lončarem.

Pitanja zamenika tužioca

„Pomoćne vojne snage“ koje se pominju u naređenju za napad od 09.10.1991. su snage lokalne TO Lovas. Tim snagama je tokom akcije napada na Lovas komandovala komanda 2. pgmbr, koja je komandovala i glavnim snagama.

Pitanja branilaca optuženih

Minsko polje na koje su srpski vojnici naterali meštane Hrvate, postavile u snage JNA. O postavljanju minskog polja na tom mestu bile su upoznate i lokalne civilne vlasti, kao i TO Lovasa.

Pitanja punomoćnika oštećenih

U napadu na Lovas učestvovalo je oko dvadesetak Srba meštana Lovasa, koji su bili organizovani u jedan vod. Nakon napada i zauzimanja Lovasa, nije bilo napada hrvatskih oružanih snaga na srpske vojnike u selu.

Na pitanja punomoćnice oštećenih Nataše Kandić, svedok nije objasnio svoju tvrdnju da su snage JNA akciju napada i zauzimanja Lovasa preduzeli i izvršili sa ciljem vraćanja srpskog stanovništva u selo.

Fond ya humanitarno pravo